

“Wat betekent de KNMvD nog voor de seniordierenarts? Wat heb ik aan mijn lidmaatschap?” In 2004 pakte Frans Cremers deze vragen aan samen met andere senioren in de Commissie Senioren KNMvD. Het initiatief bleek een geweldig succes met twee Seniordierenartsen-informatiedagen per jaar, de vakantiereizen, een voor deze groep aantrekkelijker TvD en de vacaturebank. Tot 2011 was Cremers de enthousiaste voorzitter van deze commissie, wat gewaardeerd werd met de benoeming tot Lid van Verdienste van de KNMvD.

Tekst **Andries van Foreest** en **Ko Minderhoud** Commissie Senioren KNMvD

Frans X. Cremers, dé Seniordierenarts bij uitstek

Frans' agrarische achtergrond -grootouders op de boerderij en zijn vader directeur van de Sint Rosa-melkfabriek in Sittard- was de reden om zijn toekomst in die richting te zoeken: Wageningen of diergeneeskunde. “Ik koos voor diergeneeskunde omdat ik een zelfstandig beroep wilde. Hoe kan het lopen: ik ben mijn hele leven ambtenaar geweest.” Zijn studie duurde even -met een onderbreking van een jaar 'freewheelend' als president van de Sociëteit Veritas- en in 1963 studeerde Frans af. “De dienstplicht riep, maar ik kon in plaats van de dienst onderzoek gaan doen naar rabiës bij het toenmalige CDI in Rotterdam,” vertelt hij. “Hier heb ik heel veel geleerd. Maar wetenschap ligt me niet zo, je lost één probleem op en dan komen er vijf voor terug. Na vijf jaar wilde ik wat anders.”

Het Openbaar Slachthuis

In 1968 werd Frans benoemd als adjunct-directeur Openbaar Slachthuis en Vleeskeuringskring te Leiden. In 1972 volgde de benoeming tot directeur. Het was een veelzijdige functie, met naast de vleeskeuring het managen van een zelfstandig gemeentelijk bedrijf met een eigen technische dienst en administratie en het handhaven van de orde -niet alleen onder het eigen veertig man tellende personeel, maar ook onder ongeveer honderd man slachthuisgebruikers, loonslagers, en vleesgroshiers met hun personeel. “Het was hard werken om het slachthuis rendabel te houden. Ik moest voortdurend afwegingen

maken tussen de financiële mogelijkheden en de hygiënische eisen, die toenamen vanuit de EEG via de Veterinaire Inspectie van de Volksgezondheid.” Op de vraag of hij het werk leuk vond, antwoordt Frans vol enthousiasme: “Jazeker. Bij het leiding geven aan een dergelijke gemeentelijke instelling krijgt je met veel verschillende zaken te maken. Naast het management in de in de volle breedte speelt ook de gemeentelijke politiek een belangrijke rol.” In 1980 is het slachthuis geprivatiseerd. De mooie functie die Frans uitoefende,

dienst onder Landbouw en niet onder Volksgezondheid waren voor veel collega's die in de vleeskeuring werkten erg bedreigend. Werkgroepen van de Groep Volksgezondheid van de KNMvD schreven rapporten over de Gemeentelijke- of Rijksuitvoering van de Vleeskeuring (1979, Frans Kremers was secretaris) en er werd een studie gedaan naar formatieplaatsen van keuringsdierenartsen en de organisatiestructuur van de vleeskeuring in Nederland (1983, Frans was eindredacteur): Hoeveel mensen gaan eruit nu de

Dierenarts als directeur van een openbaar slachthuis: een uitgestorven beroepsmogelijkheid

bestaat in Nederland sindsdien niet meer. In 1991 heeft Peter Koolmees over dit interessante fenomeen een boek geschreven (*Vleeskeuring en openbare slachthuizen in Nederland 1875* door drs. P.A. Koolmees) en zelf heeft Frans meegewerkt aan het in kaart brengen van de geschiedenis van het Leidse slachthuis (*Slachthuis Woonhuis. De ontwikkeling van een industrieel gebied tot de woonwijk Nieuw Leyden*).

Grote reorganisatie

De plannen om de gemeentelijke vleeskeuring te reorganiseren tot een rijks-

Rijksdienst voor de Keuring van Vee en Vlees (R.V.V.) van de grond komt? “Het was een lastige tijd”, herinnert Frans zich. “Ik was voorstander van kleinschaligheid. Kleine organisaties zijn gemakkelijker te managen, ook door dierenartsen. Helaas is het anders gelopen, wat voor mij betekende dat ik van kleine baas in Leiden grote knecht werd bij de RVV!”

Allereerst werd Frans hoofd van de locatie Den Haag en vervolgens hoofd veterinaire keuring in Kring Leiden met als bijzonderheid de bestrijding van de Afrikaanse varkenspest in 1986. Na de

De commissie senioren van de KNMvD onder het voorzitterschap van Frans X. Cremers (onderaan, rechts).

opheffing van deze Kring werd hij specialist pluimveevlees en wild bij de centrale directie (1987 tot 1994). "Dit werd weer een uitdaging, want bij de pluimveevleeskeuring bestond er een achterstand ten opzichte van de roodvleeskeuring. In overleg met het Productschap Pluimvee en Eieren werden twee actieprogramma's ontwikkeld: de verbetering van de pluimveeslachterijen en -uitsnijderijen en de verbetering van de koeling, merken en verpakking van het pluimveevlees. Verder heb ik meegewerkt aan het opzetten van de keuring van wild in Nederland volgens de Europese Richtlijnen. Eind 1994 mocht ik deze boeiende functie beëindigen."

Het leven na pensionering

Na zijn pensionering werkte Frans aan een aantal projecten in het kader van

het Programma Uitzending Managers (Litouwse Ministerie van Landbouw betreffende EU-toelatingseisen en Vleeskeuringsdienst van Manilla, Filippijnen). Ook bij het Veterinair Historisch Genootschap, de Rotary en de Voorschotense Herensociëteit is hij nog actief. Het beschrijven van de geschiedenis van de zuivelfabriek Sint Rosa in Sittard is zijn volgende klus.

Het kan eigenlijk niet anders, of het verhaal over Frans Cremers begint en eindigt met de Commissie Senioren. "Deze heb ik met heel veel plezier opgezet en ik heb er graag sturing aan gegeven. De Vacaturebank baart die mij nog wel zorgen. Maar liefst 135 dierenartsen willen zich (vrijwillig) inzetten voor projecten op het diergeneeskundige vlak. Het digitale aanmeldingspunt voor vacatures is er, nu

wachten we nog op aanvragen waarbij de kennis en kunde van de seniordierenartsen benut wordt."

Frans X. Cremers bleek erg hartelijk, een vlot verteller met enthousiasme over het vak diergeneeskunde en de vleeskeuring. En dat hij gezien wordt als dé Seniordierenarts: daar komt hij niet meer van af!